

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@minedu.fi

lisäksi Word-muodossa piritta.sirvio@minedu.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö VN/12308/2020

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Esitetty ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikainen muutos vahvistaa koulutuksen yhdenvertaisuutta. Muutosesitys on myös osoitus hallinnonalan ketteryydestä osaamisen ja oppijoiden parhaaksi.

Opetushallituksen esitykset kohdentuvat ammatillisen koulutuksen laatuun nyt ja covid-19-epidemian jälkeen. Opetushallitus esittää, että

- yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi hallituksen esityksen perusteluissa tuodaan esiin tarkoituksenmukaisen ja asiakaslähtöisen tarkemman ohjeistuksen laadinnan, viestinnän ja tiedottamisen tarve, josta opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus ottavat yhdessä vastuun
- digitalisaation mahdollisuudet näyttöjen järjestämisessä ja osaamisen arvioinnissa otetaan laajasti käyttöön
- muutoksen seuranta ja arviointia toteutetaan jo väliaikaisen muutoksen aikana, huomioiden kaikkien laadunhallinnan toimijoiden roolit.

Asiakaslähtöinen ja tarkoituksenmukainen viestintä

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n ehdotettu muutos edellyttää asiakaslähtöistä ja selkeää viestintää ja tiedottamista ammatillisen koulutuksen toimijoille. Lakimuutoksen lisäksi tehtävät toimet ovat tarpeen opiskelijoiden yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi.

Viestintä ja tiedotus pitävät sisällään muun muassa ohjeet, muun verkkopalveluissa tarjottavan tuen sekä tutkintojen perusteet. Niiden on tarkoitus tukea siinä, että kaikki toimivat samalla tavoin opinnoissa etenemisen sekä tutkinnon ja sen osien suorittamisen mahdollistamisessa opiskelijoille. Täsmennystarpeita tuntuu liittyvän erityisesti sen huomioimiseen, että

muutoksen mahdollistama jousto on mahdollisuus silloin kun koronavirusepidemiasta johtuen aidon työtilanteen ja työprosessin vaatimusta ei voida noudattaa.

Ohjeiden ja muun verkkopalveluissa tarjottavan tuen muotoilussa toimivaksi on osoittautunut Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön viestintäyhteistyö, minkä Opetushallitus toivoo jatkuvan tämänkin poikkeusolojen viestintä- ja tiedottamistarpeen osalta. Ohjeiden ja verkkopalveluiden sisältöjen muotoilu toisiaan palvelevaksi viestintä- ja tiedotuskokonaisuudeksi selkeyttää eri toimijoille toiminnan suunnan. Tutkintojen perusteiden osalta Opetushallitus muotoilee ratkaisun, joka tukee toimijoita parhaalla mahdollisella tavalla poikkeuksellisessa ja muuttuvassakin tilanteessa. Tavoitteena Opetushallituksella on kohdentaa resurssit tarkoituksenmukaisesti asiakaslähtöiseen toimintaan.

Opetushallitus esittää, että yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi hallituksen esityksen perusteluissa tuodaan esiin tarkoituksenmukaisen ja asiakaslähtöisen tarkemman ohjeistuksen laatimisen, viestinnän ja tiedottamisen tarve, josta opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus ottavat yhdessä vastuun.

Digitalisaation mahdollisuuksien laajempi käyttöönotto

Näyttöympäristöiksi saatavilla olevien työpaikkojen määrän lisäksi covid-19-epidemia vaikuttaa saman aikaisesti esimerkiksi arvioijien saatavuuteen, mikä korreloi työpaikkojen tilanteiden kanssa. Digitalisaation mahdollisuudet tulisikin hyödyntää nykytilannetta laajemmin näyttöjen järjestämisen ja osaamisen arvioinnin toteutustapojen muuttuessa. Luottamus osaamiseen ja tutkintoihin vahvistuu, kun toimintatavoista vallitsee yhteinen ymmärrys.

Opetushallitus esittää, että hallituksen esityksen perusteluissa tuodaan esiin digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen osana poikkeusolojen näyttöjen järjestämistä ja osaamisen arviointia nykyistä tilannetta laajemmin.

Seuranta ja arviointi

Seuranta ja arviointi ovat osa prosessia, jossa tavoitteena on laadun kehittyminen. Työelämätoimikuntien tilannekuvat Suomen covid-19-epidemiaa edeltävältä ajalta (vuotta 2019 koskevat tilannekuvat) voivat muodostaa tilan, johon lakimuutoksen vaikutuksia peilataan. Väliaikaisuuden aikana toteutettava seuranta palvelee koulutuksen ja osaamisen kehittämistä, ja työelämätoimikunnat voivat osana omaa tehtävänsä toimia tukena näyttöjen järjestämisen ja osaamisen arvioinnin laadunvarmistuksessa esitetyn lakimuutoksen osalta. Reagointi ja kehittämistoimet määräytyvät seurannan ja myöhemmin myös arvioinnin pohjalta.

22.5.2020

OPH-1480-2020

Opetushallitus esittää, hallituksen esityksen perusteluosassa tuodaan esiin tarve muutoksen seurannan ja arvioinnin toteuttamiseksi jo väliaikaisen muutoksen aikana. Työelämätoimikunnat ja Kansallinen koulutuksen arviointikeskus opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen ohessa ovat keskeisiä toimijoita ammatillisen koulutuksen laadunhallinnan toteuttamisessa.

Pääjohtaja

Olli-Pekka Heinonen

Yksikön päällikkö,
Opetusneuvos

Kati Lounema

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

TIEDOKSI

Opetushallitus/Anni Miettunen, Taija Paasilinna, Laura Francke